

This project is funded by
the European Union's
Asylum, Migration and
Integration Fund

INTEGRA

**INTEGRAČNÍ
CENTRUM
PRAHA**

INTEGRAČNÍ PLÁN

**DOPORUČENÍ V OBLASTI
INTEGRACE CIZINCŮ PRO
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA**

This project is funded by
the European Union's
Asylum, Migration and
Integration Fund

INTEGRA

INTEGRA

Integrační plán – Doporučení v oblasti integrace cizinců pro hlavní město Praha

Copyright ©2018 Integrační centrum Praha

Budete-li chtít citovat tuto publikaci, uveďte prosím její název a název organizace, která publikaci vytvořila.

Online publikace je dostupná na: www.integra-eu.net / www.icpraha.com

“Evropská komise žádným způsobem nezodpovídá za obsah tohoto dokumentu a využití informací v něm obsažených. Tento dokument obsahuje čistě pohledy autorů, kteří za něj nesou plnou odpovědnost.”

This project is funded by
the European Union's
Asylum, Migration and
Integration Fund

INTEGRA

**INTEGRAČNÍ
CENTRUM
PRAHA**

TABLE OF CONTENTS

1. Shrnutí	4
2. Úvod	5
3. Koncepce hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců	7
4. Praha v příštích 3 - 5 letech	9
5. Tvorba scénářů	16
6. Doporučení	22

1. SHRNUÍ

Tento Integrační plán byl vytvořen v rámci mezinárodního projektu INTEGRA (Integration of Third Country Nationals through Urban Partnerships), jehož hlavním cílem je zefektivnit proces dlouhodobé integrace cizinců ze třetích zemí (CTZ) ve vybraných městech v pěti státech EU (Bulharsko, Chorvatsko, Itálie, Slovensko a Česká republika) na základě vzájemného sdílení znalostí a zkušeností napříč zapojenými zeměmi a městy.

Mezi hlavní cíle projektu INTEGRA patří rozvoj, testování a propagace nových modelů a nástrojů participačního hodnocení integrace na úrovni měst, rozvoj a zefektivnění integrační politiky města, prohloubení porozumění mezi migranty a většinovou společností pomocí odstraňování vzájemných předsudků a obav a rozvoj spolupráce mezi stakeholdery, experty, jednotlivými sektory i městy a zeměmi zapojenými do projektu. Projekt INTEGRA je jistou odpovědí či reakcí na výzvy v oblasti migrace a integrace, kterým v současné chvíli čelí většina zemí EU. Tyto výzvy do značné míry souvisejí s nedostatkem pracovních sil, který si žádá lepší řízení legálních migračních toků kvalifikovaných migrantů a řešení problémů vzniklých v důsledku tzv. uprchlické krize.

Integrační plán (jako jedna z 5 plánů vytvořených v 5 městech zapojených do projektu) představuje návrhy a doporučení pro představitele města za účelem zefektivnění lokální integrační politiky a praxe (s ohledem na dva nejpravděpodobnější budoucí scénáře vývoje města Prahy týkající se přítomnosti CTZ). Tato doporučení budou následně zahrnuta do existujících strategických materiálů města.

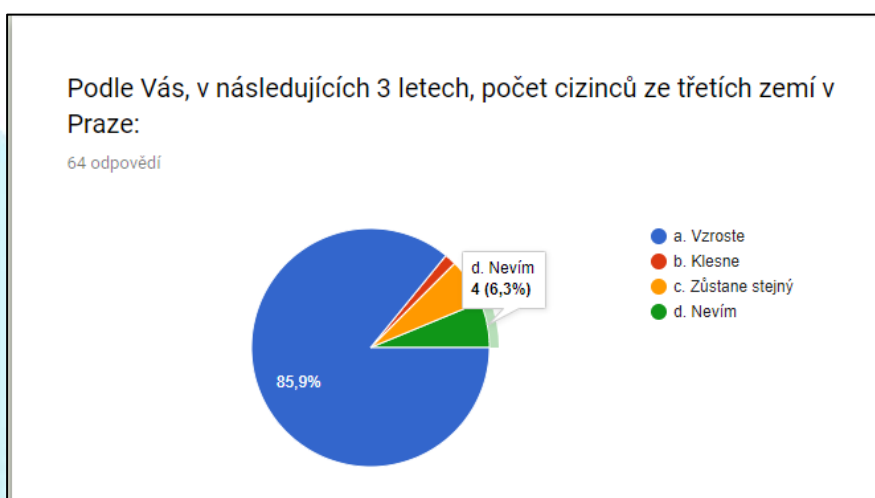
Tento plán byl vytvořen na základě výsledků hodnocení města Prahy, jehož cílem bylo přispět ke komplexnímu porozumění integrační politiky hl. města Prahy, k identifikaci efektivní a udržitelné integrační politiky a praxe, ale také problémů a témat, kterými je potřeba se zabývat, aby byla zajištěna hladká integrace CTZ.

2. ÚVOD

Integrační plán vychází z hodnocení města Prahy, které proběhlo v období od dubna – srpna 2018. Pro účely hodnocení integrační politiky a praxe města byly využity následující metody: desk research (sekundární výzkum), focus groups (fokusní skupiny), evaluační procházky městem s dotazníkem a PhotoVoice. Tyto metody sloužily jak k vyhodnocení efektivity a udržitelnosti současné integrační politiky a praxe, tak k identifikaci oblastí, na kterých je potřeba zapracovat, či témat, která byly doposud přehlížena a kterým je potřeba se v budoucnosti věnovat. Hodnocení se celkem zúčastnilo 100 stakeholderů, expertů, CTZ a dalších obyvatel Prahy. Zjištění a související doporučení formulovaná v rámci tohoto hodnocení byla shrnuta v dokumentu *Hodnocení strategie města v oblasti integrace – Praha, ČR*, a tvoří základ tohoto plánu.

V rámci projektu dále proběhl jednoduchý průzkum mezi stakeholdery a experty z oblasti integrace, za účelem tvorby scénářů základního budoucího směřování města Prahy v oblasti integrace CTZ v průběhu dalších 3 - 5 let, které byly brány v potaz při tvorbě tohoto integračního plánu. Pro účely tvorby scénářů byly identifikovány 4 základní dimenze: počet CTZ ve městě, přístup CTZ na trh práce, ke službám a k bydlení.

Témata, která byla identifikována v rámci hodnocení města, byla následně diskutována (ve světle obou vytvořených scénářů) v rámci dvou celodenních setkání, tzv. city integration labs (CIL). V rámci „CILů“, kterých se zúčastnilo 26 stakeholderů, expertů, zástupců ministerstva, neziskového sektoru i samotných CTZ a byl vytvořen seznam doporučení, která by měla být zahrnuta do Koncepce hl. m. Prahy v oblasti integrace cizinců, jejích akčních plánů, i do celkové agendy města. Tato doporučení, která budou představena v závěru tohoto dokumentu, byla následně konzultována v rámci veřejné diskuse, která se uskutečnila v rámci regionální

poradní platformy organizované Integračním centrem Praha a které se zúčastnilo 35 aktérů na poli integrace:

Zástupci:	Počet:
Město Praha	2
Městské části	10
Neziskový sektor	14
CTZ	5
Ministerstva	2
Výzkumné a akademické instituce	1
Média CTZ	1

Vzhledem k tomu, že město Praha již disponuje koncepcí integrace cizinců, formulovaná doporučení berou v potaz její strukturu a priority. Stejně tak bude tento plán brán v potaz při tvorbě akčních plánů této koncepce pro léta 2020 – 21 i při aktualizaci současné koncepce v roce 2021. Relevantní doporučení budou zároveň brána v potaz při tvorbě obecnějšího Strategického plánu města Prahy.

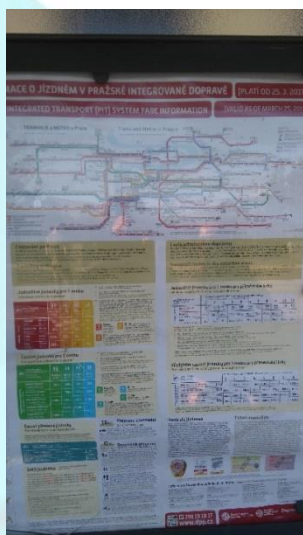
3. KONCEPCE HL. M. PRAHY PRO OBLAST INTEGRACE CIZINCŮ

Integrační aktivity města Prahy jsou plánovány a realizovány v souladu s Konceptí hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců (dále pražská koncepce). Slogan města Prahy – „metropole všech“, podporuje vizi otevřeného města, kde mohou CTZ najít nový domov. Pražská koncepce je výsledkem práce a snahy desítek představitelů města, městských částí, státních a nevládních organizací i samotných CTZ. Pražská koncepce je shrnutím historie, popisem současného stavu v jeho celém kontextu, ale především souborem návrhů pro oblast integrace cizinců na území hlavního města Prahy do budoucích let. Současná pražská koncepce definuje základní priority integrace a příslušná doporučení, jak naplnění těchto priorit co nejefektivněji dosáhnout:

Informovanost

Zvyšování informovanosti CTZ i majority patří k jedné z nejdůležitějších priorit pražské koncepce. Je klíčové, aby majorita i CTZ obdrželi objektivní informace a aby se dozvěděli o dostupných službách, organizovaných akcích i možnostech zapojení do společnosti. Jedním z nástrojů sloužících k tomuto účelu je informační webový portál města určený nejen cizincům (www.prahametropolevsech.cz), který je dostupný v několika jazykových mutacích. Dalším klíčovým aspektem je spolupráce napříč aktéry aktivními na poli integrace na lokální úrovni i s mezinárodními partnery.

Přístup migrantů k sociálním a návazným službám

Služby dostupné CTZ na úrovni Prahy se dělí na služby sociální a služby návazné. Sociální služby a přístup k nim je podmíněn pobytoвым statusem jednotlivých migrantů. Návazné služby jsou poskytovány především neziskovým sektorem, zejména v rámci projektů financovaných EU, v kterémžto případě se definice cílové skupiny projektů odvíjí od konkrétního donora. Sociální služby jsou převážně regulované státem, město Praha má tedy omezený vliv na jejich definování a celkové nastavení.

Vzdělávání

Autorka: Alena Makovcová (OMJ). Pražská koncepce definuje několik opatření za účelem poskytnutí podpory školám, učitelům, rodičům CTZ i samotným dětem s OMJ.

Soužití majoritní společnosti a komunit migrantů

Klidné soužití CTZ (a dalších migrantů) a české majority je jednou z nových priorit města Prahy, definovaných v rámci aktualizace pražské koncepce v roce 2018. Koncepce klade důraz především na podporu interkulturního dialogu, dobrovolnictví a interkulturní otevřenosti veřejných institucí a městských úřadů vůči migrantům.

Každé dva roky je vytvořen tzv. Akční plán koncepce, který se podrobně zabývá jednotlivými prioritami a detailněji definuje doporučení nutná k jejich úspěšnému naplnění. Za realizaci definovaných doporučení potom odpovídá vždy jedna konkrétní instituce či organizace, úspěšného naplňování koncepce a jednotlivých akčních plánů lze ale dosáhnout pouze tehdy, bude-li zajištěna spolupráce a aktivní zapojení všech relevantních aktérů, včetně politiků, expertů na integraci i samotných Pražanů. Pražská koncepce zároveň stanovuje, kam by se integrační politika a praxe měla v příštích letech ubírat tak, aby Praha zůstala dynamickou a moderní metropolí.

Autor: Braulio Lara

Autorka: Elena Dobrynina

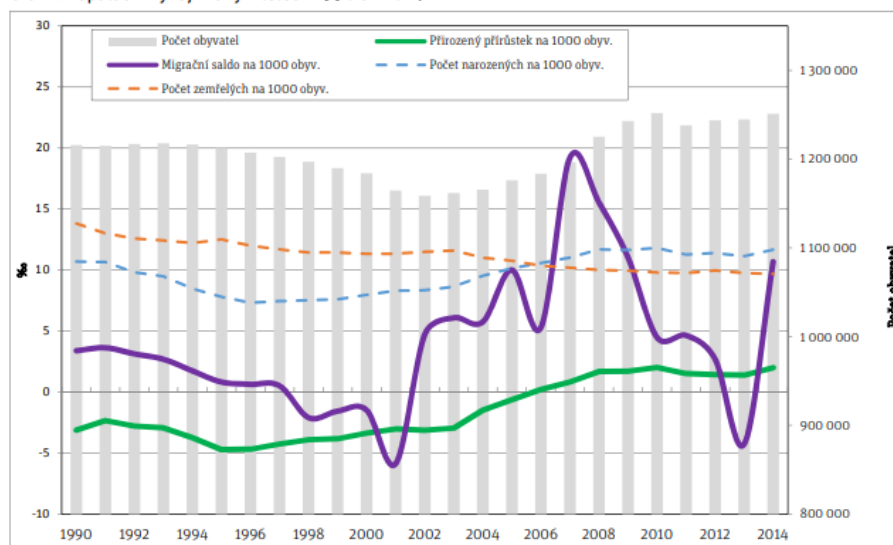
4. PRAHA V PŘÍŠTÍCH 3 - 5 LETECH

Nepředpokládá se, že se v průběhu příštích 3-5 let Praha radikálně změní. Praha se vyznačuje postupným zlepšováním životních podmínek, podmínek na trhu práce a populačním růstem. Problematický je přístup k bydlení a částečně také ke zdravotním službám. Institut plánování a rozvoje realizoval v roce 2015 komplexní studii a formuloval predikce rozvoje města do roku 2050, zaměřující se mimo jiné na přítomnost CTZ ve městě, přístup k bydlení a službám. Pracovními příležitostmi pro CTZ se potom zabývá studie Výzkumného ústavu Ministerstva práce a sociálních věcí z roku 2017. Obě tyto studie soužily jako základ pro tvorbu scénářů budoucího vývoje města pro potřeby projektu INTEGRA.

Počet CTZ ve městě¹

Podle pražského Institutu plánování a rozvoje (IPR) měla právě zahraniční migrace v posledních letech „hlavní vliv na vývoj počtu obyvatel Prahy“ (IPR, Demografie, str. 5) – viz fialová křivka následujícího grafu:

Graf 1: Populační vývoj Prahy v letech 1990 až 2014

Zdroj: ČSÚ

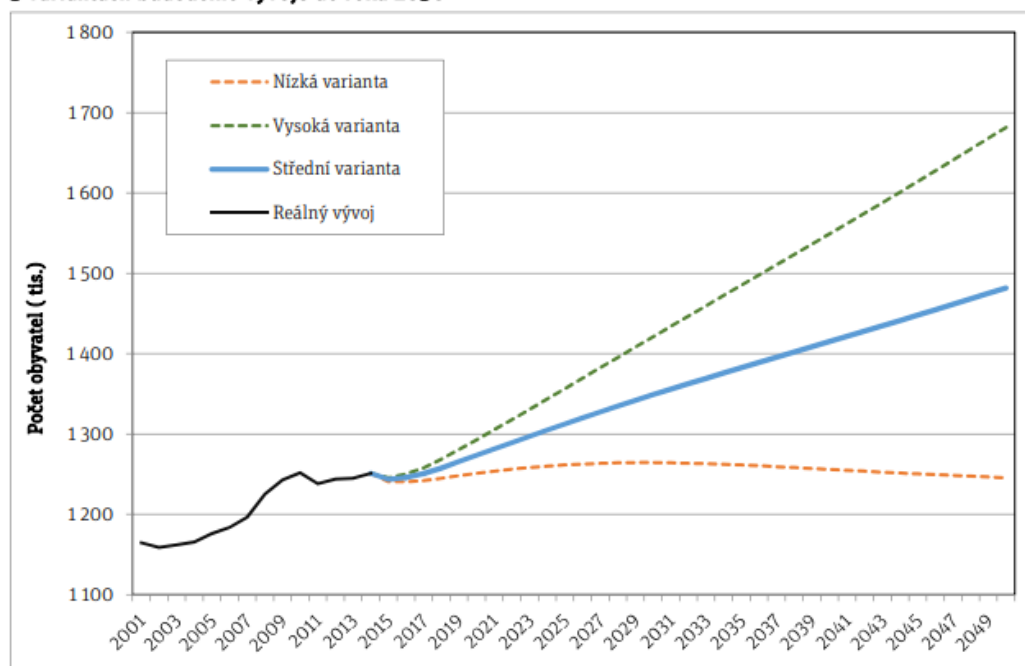
Zjištění IPR naznačují, že migrace bude i nadále do značné míry ovlivňovat vývoj pražské populace. V kombinaci se zvyšujícím se průměrným věkem dožití a relativně stabilní mírou porodnosti (cca 1,5 dítě na matku) se očekává, že celková populace města poroste - pozitivní prognóza odhaduje nárůst obyvatel Prahy až na 1 700 000 v roce 2050. Všechny 3 varianty

¹ Source: http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/Demografie/2_Demografie_2015-06-29_final.pdf

prognózy do roku 2050 předpokládají, že počet obyvatel Prahy vzroste, případně zůstane stabilní.

Graf 4: Demografická prognóza počtu obyvatel (střední stav, k 1. 7.) Prahy do roku 2050 ve 3 variantách budoucího vývoje do roku 2050

Zdroj: Burcin a kol. 2014

Očekávaný nárůst populace CTZ v Praze souvisí především s příznivými podmínkami na trhu práce. Jelikož se očekává, že počet cizinců bude v Praze přibývat, je podle IPR „žádoucí více posílit služby zacílené na integraci. Jde jednak o vytvoření vhodných podmínek ve školních a předškolních zařízeních (včetně nutnosti speciálních školních asistentů), dále o zajištění srozumitelnosti a orientace ve fungování města umožňující porozumění životu ve městě a přístup ke vzdělávacím, zdravotním, sociálním a dalším službám“ (IPR, Demografie, str. 13).

Pracovní příležitosti²

Podle studie Výzkumného ústavu Ministerstva práce a sociálních věcí z roku 2017, je míra zaměstnanosti CTZ vyšší než míra zaměstnanosti českých občanů i EU občanů žijících v ČR:

Tabulka č. 2.8 **Ekonomická aktivita osob 15letých a starších**

	občané ČR	občané jiných států EU	ostatní cizinci	celkem
zaměstnaní	55,3 %	69,4 %	76,4 %	55,6 %
nezaměstnaní	3,6 %	5,2 %	3,9 %	3,6 %
neaktivní	41,2 %	25,3 %	19,8 %	40,9 %
celkem	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2014; vlastní výpočty

Ve srovnání s Čechy (13,9%) a EU občany (13,9%) také více CTZ podniká (32,6%) (VÚSP, 2017, str. 30). CTZ nejčastěji pracují ve velkoobchodech a opravnách aut (21,2%), zpracovatelském průmyslu (17,7%), stavitelství (12,9%) a zařízeních poskytujících ubytovací, a stravovací služby (10,7%) (VÚSPV, 2017, str. 33). Výzkum také ukázal, že strategie integrace a chování na trhu práce se liší v závislosti na zemi původu cizinců.

VÚSP vytvořil 2 „extrémní“ scénáře vývoje situace zaměstnanosti CTZ až do roku 2100. Jeden ze scénářů počítá s nulovou migrací, která ale není vzhledem k současnému kontextu příliš pravděpodobná. Druhý scénář, který počítá s migrací kontrolovanou státem, předpokládá, že rozdíl mezi přicházejícími a odcházejícími ekonomickými migranty bude činit přibližně 9000 ročně. Tento rozdíl se ale může do roku 2100 až zdvojnásobit (VÚSP, 2017, str. 61).

Ekonomická aktivita migrantů může značným způsobem ovlivnit český důchodový systém a částečně snížit negativní dopady stárnutí české populace. Nárůst počtu cizinců aktivně zapojených do českého pracovního trhu by měl jít ruku v ruce s opatřeními, která by zajistila jejich úspěšnou integraci do společnosti.

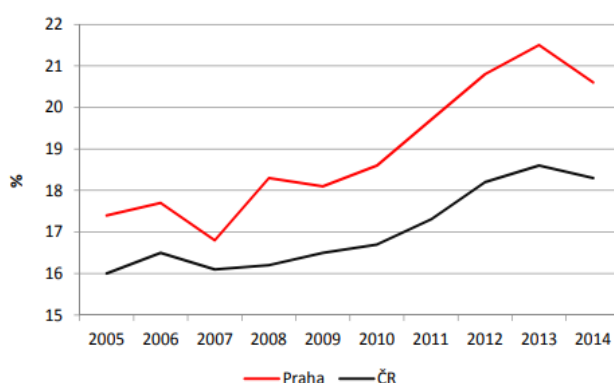
² Source: http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_429.pdf

Dostupnost bydlení³

Podle IPR byly v roce 2013 ceny bydlení v Praze 2,5 krát vyšší než ve zbytku země – tento rozdíl ale nekorespondoval s reálným rozdílem v příjmech (ty sice bývají v Praze vyšší než ve zbytku České republiky, difference však není tak markantní, aby pokryl rozdíl v cenách bydlení). Tento problém se týká i nájemního bydlení. Průměrný podíl nákladů na bydlení z čistých příjmů domácností v minulých letech dramaticky vzrostl:

Graf 1: Podíl nákladů na bydlení z čistých peněžních příjmů domácností (v %, 2005–2014)

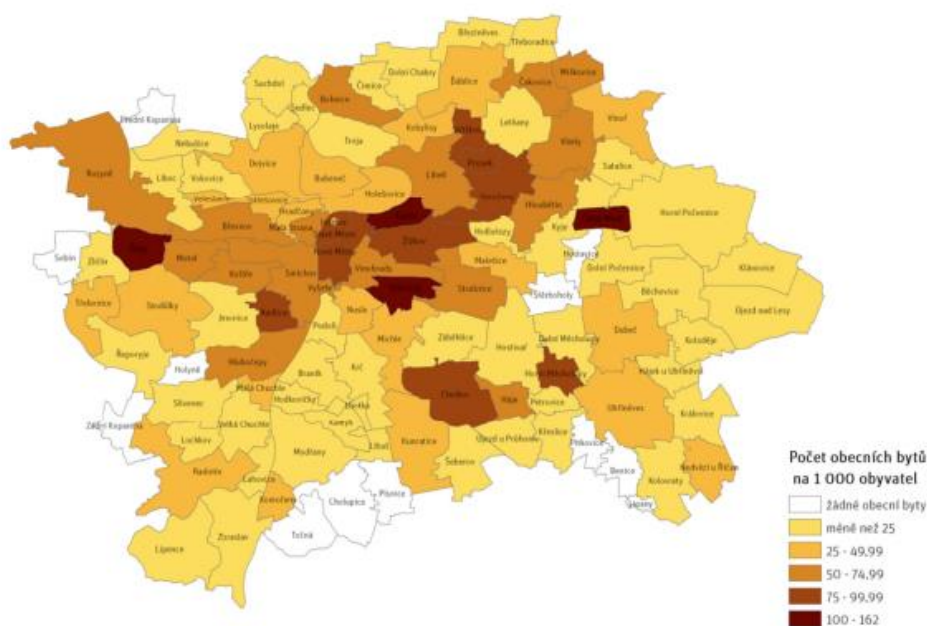
Zdroj: ČSÚ (EU-SILC)

Jedno z možných opatření, které by mohlo současnou situaci zlepšit (především v případě nízko-příjmových domácností) je politika sociálního bydlení. Podle IPR je ale současná bytová politika na úrovni města i městských částí nekoncepční. Mnoho městských a státních bytů bylo rozprodáno a rozložení dostupných bytů v Praze je značně nerovnoměrné:

³ Source: http://www.iprpaha.cz/uploads/assets/dokumenty/Demografie/3_bydleni_2015_06_29_final.pdf

Mapa 3: Počet obecních bytů v přepočtu na 1 000 obyvatel katastrálního území (SLDB 2011)

Zdroj: ČSÚ

Hlavním doporučením IPR je nutnost redefinice politiky veřejného bydlení na úrovni města i městských částí a audit dostupných městských bytů, které by mohly být nabídnuty Pražanům v nouzi. Bez systematického a aktivnějšího přístupu ze strany města a městských částí hrozí nárůst populace bezdomovců v Praze až o 100% do roku 2020 (IPR, Bydlení, str. 10).

Přístup ke službám⁴

Dle **Zákona o sociálních službách** „rolí státu v oblasti poskytování sociálních služeb převzalo město, městské části i nestátní neziskové organizace. Odpovědnost za poskytované služby přešla na kraje“ (IPR, Sociální a zdravotní služby, str. 5). Navzdory tomu, že Praha disponuje nejvyšším počtem poskytovatelů sociálních služeb v zemi, jsou tyto služby vzhledem k vysoké populaci města nedostatečné. Přístup CTZ ke službám je dále limitován vzhledem k omezením vyplývajícím z jejich pobytového statusu. Služby jsou navíc ve městě nerovnoměrně rozložené (červeně jsou označené oblasti, kde je nedostatek nabízených sociálních služeb až po oblasti kde služby zcela chybí):

⁴ Source:

http://www.iprpaha.cz/uploads/assets/dokumenty/Demografie/7_socialni_sluzby_a_zdravotnictvi_2015_07_02_final.pdf

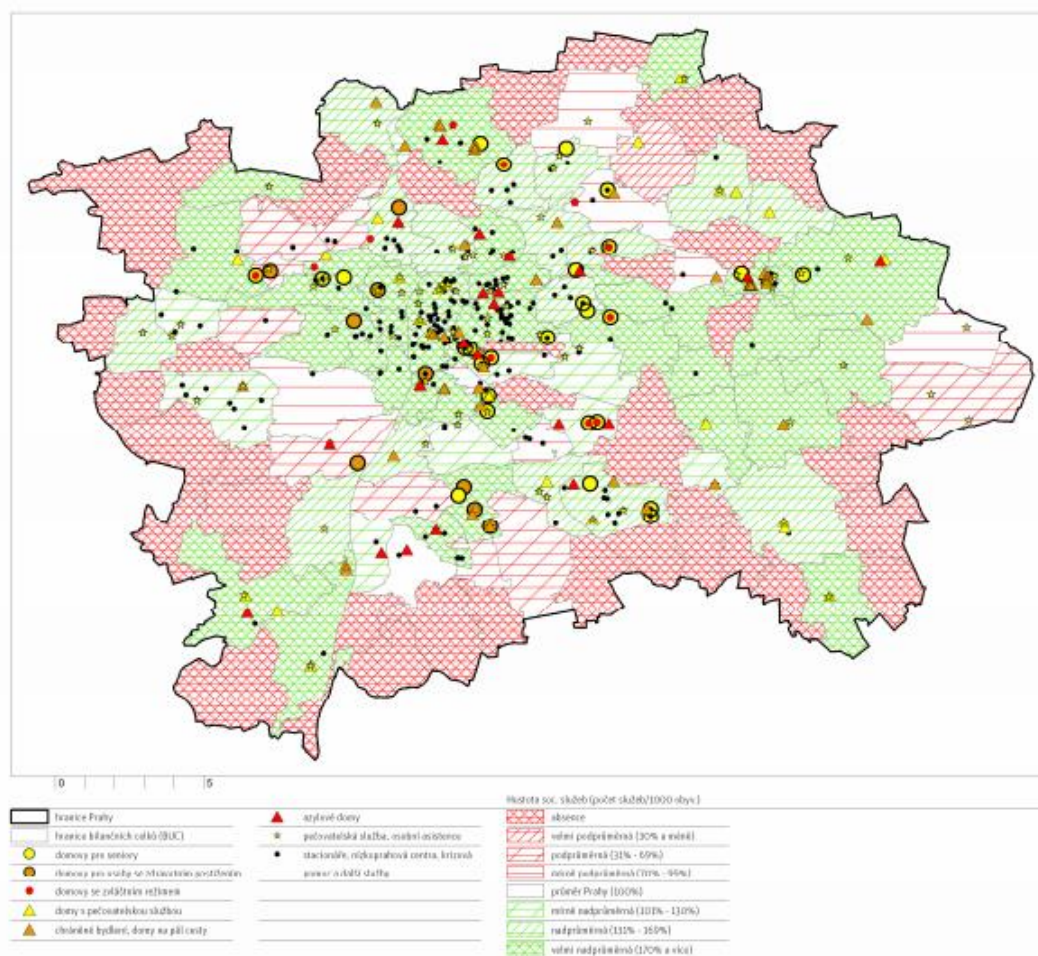

This project is funded by
the European Union's
Asylum, Migration and
Integration Fund

INTEGRA

Mapa 3: Kapacity sociálních služeb v BUC na území Prahy ve vztahu k hustotě osídlení (2014)

Zdroj: IPR Praha

Podle analýz realizovaných na úrovni města a městských částí „v Praze dominuje v poskytování sociálních služeb nestatní neziskový sektor“ (IPR, Sociální a zdravotní služby, str. 13). Sociální služby pro CTZ jsou poskytovány převážně v rámci EU. Registrovaní poskytovatelé sociálních služeb mohou poskytovat služby financované státem, vždy ale s ohledem na pobytový status migrantů, kteří je čerpají. Vzhledem k současnému nedostatku preventivních opatření by nabídka sociálních služeb (především pro seniory, bezdomovce a lidi se speciálními potřebami) mohla být brzy nedostačující.

Na rozdíl od sociálních služeb je dostupnost zdravotních služeb v Praze mnohem vyšší než ve zbytku země. Ve městě nicméně stále někde chybí nemocnice a ambulantní zařízení:

5. TVORBA SCÉNÁŘŮ

Jak bylo vysvětleno v úvodu tohoto dokumentu, za účelem tvorby scénářů budoucího vývoje Prahy na příštích 3 -5 let byly stanoveny 4 hlavní dimenze týkající se situace CTZ ve městě:

Celkový počet CTZ ve městě

Více než třetina všech cizinců pobývajících v České republice žijí právě v hlavním městě a dá se očekávat, že jejich počty v příštích letech dále porostou. Vzhledem k současné ekonomické situaci v ČR přichází do země každým rokem velké množství cizinců. Jen v minulých dvou letech přišlo (pouze) do Prahy 11 000 CTZ, především za účelem zaměstnání a podnikání. I v případě, že by nastala ekonomické krize (která většinou nejprve a v největší míře zasáhne právě CTZ) se nepředpokládá, že v Praze dojde k dramatickým změnám, co se počtu CTZ týče. Dá se totiž očekávat, že v případě krize by se do Prahy přestěhovali CTZ žijící v jiných částech země, jelikož Praha tradičně nabízí zdaleka nejlepší pracovní příležitosti v rámci celé ČR.

Pracovní trh

Autorka: Zdravka Slavova-Tzoneva

Česká republika se v současné chvíli vyznačuje jednou z nejnižších měr nezaměstnanosti v rámci EU; Praha je potom tradičně místem s nejvyšší mírou zaměstnanosti v rámci ČR. Jak již bylo řečeno výše, i v případě ekonomické krize zůstane Praha s největší pravděpodobností místem s nejlepšími pracovními příležitostmi v rámci ČR, a proto se neočekává, že se bude město v příštích 3-5 letech potýkat s výraznější krizí na pracovním trhu, a tudíž ani v oblasti zaměstnanosti CTZ.

Přístup ke službám

Přístup ke službám je klíčový k zajištění plnohodnotného procesu integrace i k dosažení vysoké kvality života jednotlivých migrantů. Služby pro CTZ jsou v Praze zajišťovány zejména městem (především základní služby jako jsou veřejná doprava, přístup k internetu, ale i sociální služby, které jsou ale vázané na pobytový status jednotlivých migrantů). Většina návazných a sociálních služeb (právní a sociální poradenství, kurzy českého jazyka, kurzy socio-kulturní orientace či tlumočení) jsou ale většinou poskytovány neziskovým sektorem a dotovány z EU projektů (v souladu s požadavky a regulacemi ze strany donorů). Kvalita služeb poskytovaných na úrovni Prahy je obecně vysoká i díky tomu, že organizace, které je poskytují, mají v této oblasti dlouholetou zkušenost. Díky terénní práci, kterou realizovalo v minulých 7 letech Integrační centrum Praha, se informovanost CTZ o existujících službách značně zvýšila a o služby je celkově velký zájem.

Přístup CTZ k bydlení

Špatná dostupnost bydlení představuje v Praze jeden z nejpálčivějších problémů, nejen pro CTZ. Praha je turistickým městem a přístup k adekvátnímu a cenově dostupnému bydlení se (nejen v centru Prahy) stal pro mnohé luxusem. Město disponuje omezeným množstvím sociálních bytů, a CTZ na ty, které jsou k dispozici, většinou vůbec nedosáhnou. CTZ se navíc často potýkají s diskriminací při shánění bydlení, jelikož někteří majitelé jim odmítají bytové prostory pronajmout. Bydlení a přístup k němu, je tedy jedním z klíčových témat, kterým je potřeba se v příštích letech intenzivně zabývat.

64 expertů, zástupců městských částí, CTZ, neziskového sektoru, akademických a výzkumných institucí, škol a magistrátu (z nichž více než jednu třetinu tvořili představitelé městských částí a CTZ), vytvořili na základě dotazníku prognózu budoucího vývoje situace v Praze týkající se 4 výše-zmíněných aspektů (přístup na trh práce, k bydlení, ke službám a počet CTZ v Praze). Výsledky dotazníku představuje následující tabulka:

	<i>Podle Vás, v následujících 3 letech se pracovní příležitosti pro CTZ:</i>	<i>Podle Vás, v následujících 3 letech se dostupnost bydlení pro CTZ:</i>	<i>Podle Vás, v následujících 3 letech se přístup ke službám pro CTZ:</i>	<i>Podle Vás, v následujících 3 letech počet CTZ v Praze:</i>
Zvýší/zlepší	40,6%	14,1%	55%	85,9%
Nezmění se	34,4%	32,8%	35%	6,3%
Sníží/zhorší	15,6%	51,6%	6,7%	6,3%
Nevím	9,4%	1,6%	3,3%	1,6%

Na základě těchto výsledků byly vytvořeny tyto dva scénáře:

SCÉNÁŘE	Pracovní příležitosti pro CTZ	Dostupnost bydlení pro CTZ	Přístup CTZ ke službám	Počet CTZ ve městě
Scénář 1	↑	↓	↑	↑
Scénář 2	—	—	—	— / ↓

SCÉNÁŘ 1:

Počet CTZ ve městě	↑	5, 9%
Pracovní příležitosti pro CTZ	↑	40, 6%
Dostupnost bydlení pro CTZ	↓	51, 6%
Přístup CTZ ke službám	↑	55%

Dle nejpravděpodobnějšího scénáře se počet CTZ ve městě zvýší a jejich pracovní příležitosti a přístup ke službám se zlepší, zatímco dostupnost bydlení se zhorší.

V blízké budoucnosti se počet CTZ v Praze zvýší, buď v důsledku pokračující migrace ze třetích zemí z ekonomických důvodů, nebo (v případě ekonomické krize) z důvodu vnitřní migrace v rámci České republiky (CTZ žijící na různých místech ČR se přesunou do Prahy za lepšími pracovními příležitostmi). Kromě ekonomických migrantů do Prahy míří relativně velký (a stále vzrůstající) počet studentů z třetích zemí, především ze zemí bývalého Sovětského svazu. Vzhledem k vysoké míře ekonomické migrace mohou mezi nově přichozími být také rodinní příslušníci pracujících migrantů, kteří přišli do ČR na základě sloučení rodiny.

Pracovní příležitosti pro CTZ se v příštích 3 – 5 letech pravděpodobně zlepší. Pokud ČR nezasáhne ekonomická krize, dá se očekávat, že bude pokračovat vysoká poptávka po pracovní síle ze zahraničí. V současné chvíli již existují programy cílené na získání nových

pracovníků z řad CTZ (především Ukrajiny) pro české zaměstnavatele a dá se očekávat, že takové programy budou pokračovat i nadále.

Očekává se také, že se zlepší přístup CTZ ke službám. Se zvyšujícím se počtem CTZ v Praze a s tím související zvyšující se poptávkou po službách se předpokládá, že místní poskytovatelé služeb na tuto situaci adekvátně zareagují a zvýší se tak jejich připravenost poskytovat potřebné služby v dostatečné míře a v odpovídající kvalitě.

Kritické aspekty 1. scénáře

Nejkritičtějším aspektem tohoto scénáře je dostupnost bydlení, vzhledem k předpokládanému zvyšujícímu se počtu CTZ v Praze. Špatná dostupnost odpovídajícího bydlení je výsledkem několika faktorů:

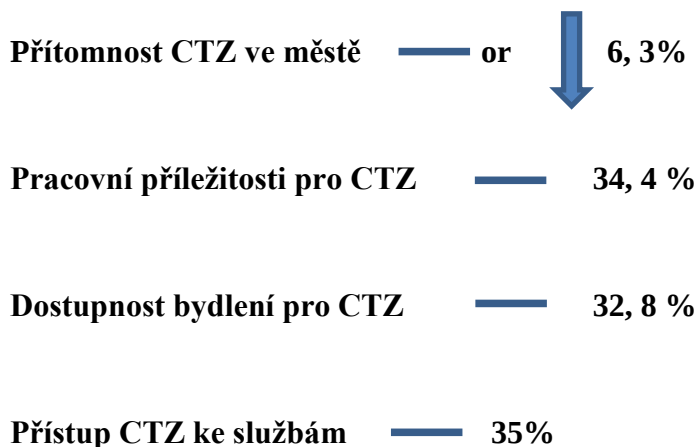
1. **Vysoké náklady/ceny.** Situace je kritická částečně kvůli Airbnb, které se zásadním způsobem rozšířilo v turistických částech Prahy.
2. **Diskriminace CTZ při hledání bydlení.** Existuje velké množství majitelů bytů, kteří odmítají pronajmout byty cizincům. Částečně je tomu tak z důvodu jazykové bariéry, částečně pro strach z neznámého a částečně kvůli strachu z komplikací, které mohou souviset s registrací trvalé adresy cizinců (policejní prohlídky, atd).
3. **Nízká dostupnost sociálního bydlení.** Navzdory tomu, že CTZ mají právo ucházet se o sociální byty k nim většina CTZ nemá přístup (ať už z důvodu neznalosti vlastních práv či z důvodu obecně nízké dostupnosti sociálních bytů v kombinaci s faktem, že CTZ nepředstavují prioritní skupinu mezi žadateli).

S rostoucím počtem CTZ ve městě a s nízkou pravděpodobností, že dojde k zásadnějším změnám v bytové politice města lze předpokládat, že dojde k dalšímu zhoršení (již dnes kritické) situace. To může vést k tomu, že se zvýší počet CTZ **bez domova**, kterážto situace si bude žádat **krizovou intervenci, sociální asistenci** a související služby, které jsou ale v současné chvíli málo dostupné. Proto je důležité revidovat existující bytovou politiku a praxi města a zajistit lepší dostupnost souvisejících sociálních služeb.

Další potenciálně kritickou oblastí je **vzdělávání dětí migrantů**. Každým rokem do škol přichází více a více dětí s odlišným mateřským jazykem. Proto je zapotřebí implementovat specifická opatření na úrovni státu i jednotlivých škol. Město poskytuje určité služby (např. hodiny češtiny), ale tyto služby zdaleka nejsou poskytovány v potřebné míře. Změna v celkovém přístupu k dané situaci je potřeba již na úrovni odpovědného ministerstva.

SCÉNÁŘ 2

Dle druhého nejpravděpodobnějšího scénáře se situace v Praze v hodnocených aspektech (počet CTZ ve městě, pracovní příležitosti pro CTZ, přístup CTZ k bydlení a službám) příliš nezmění.

Stabilní počet CTZ v Praze v kontextu současné situace (vysoká poptávka po zahraniční pracovní síle) vypovídá o tom, že počet CTZ, kteří Prahu opustí a těch, kteří do něj přijdou, je přibližně stejný. Skupina CTZ, která město opustí, budou pravděpodobně studenti po dokončení studia, případně zaměstnanci, kteří dostanou lepší pracovní nabídku v zahraničí. Menší počet CTZ se možná vrátí zpět do země původu, tato možnost se ale nejeví jako příliš pravděpodobná.

Pracovní trh, jako hlavní pull factor (hybatel) současné migrace se může v průběhu příštích let proměňovat (např. zaměstnanci mohou změnit práci, odejít do zahraničí, případně se přestěhovat do Prahy z jiných částí ČR), neočekávají se nicméně žádné zásadní změny. Existuje také možnost, že mezinárodní migrace zvolna poklesne, v takovém případě by ale pravděpodobně došlo ke zvýšení migračních pohybů v rámci ČR, což by současnou situaci rovněž nezměnilo.

Podle druhého scénáře, ve kterém zůstane počet CTZ v Praze stabilní, se zároveň očekává, že se zachová současná úroveň dostupnosti služeb a bydlení.

Kritické aspekty 2. scénáře

Nejkritičtějším aspektem druhého scénáře je vysoká dynamika a proměnlivost populace CTZ, jelikož se počítá s tím, že budou cizinci často přicházet a odcházet, navzdory tomu, že se jejich celkový počet nezmění. Kritická situace ohledně **bydlení** se nezlepší, jelikož nově přichází se pravděpodobně budou potýkat s ještě většími bariérami při hledání bydlení, než tomu je u CTZ, kteří již v Praze delší dobu pobývají. Problematickým se dále může stát

This project is funded by
the European Union's
Asylum, Migration and
Integration Fund

INTEGRA

přístup k **zdravotním službám**, jelikož většina pražských doktorů je již v současné chvíli přetížena a odmítá přijímat nové pacienty (v případě, že by jim část pacientů odešla tedy nelze automaticky předpokládat, že přijmou pacienty nové). Proto je důležité, aby město koordinovalo počet nově příchozích a zároveň sledoval dostupnost služeb. Je také důležité spolupracovat se zaměstnavateli tak, aby se stávali aktivními poskytovateli integračních služeb a finančně je podporovali.

6. DOPORUČENÍ

V následující kapitole budou představeny hlavní výzvy identifikované v rámci hodnocení města Prahy spolu s doporučeními, která byla vytvořena v rámci city integration labs a veřejné diskuse.

1. Výzva: Chybí mainstreaming, důraz je kladen na kulturní specifika cizinců, místo toho, aby byli vnímáni jako integrační součást společnosti

Většina integračních aktivit v Praze je financována v rámci jednotlivých projektů dotovaných převážně z evropských fondů, důsledkem čehož je často omezená cílová skupina projektů. Proto nejsou podporovány aktivity, které nemají “očividný” integrační potenciál, což značně stěžuje snahy o mainstreaming - většina akcí jsou PRO cizince, případně O cizincích.

Doporučení:

1. Je zapotřebí podporovat komunitní akce na lokální úrovni, v rámci kterých budou mít Češi a cizinci možnost se setkat. Město by se mělo inspirovat příklady dobré praxe ze zahraničí, jelikož mnoho zahraničních měst má značnou zkušenost s podporou a organizováním lokálních mainstreamingových iniciativ a akcí.
2. Město by mělo využívat kapacity příspěvkových a obecně prospěšných organizací (knihovny, domy dětí a mládeže, atd.) a zaměřit se na zapojení CTZ do jejich aktivit, především potom do těch, které lze realizovat bez jazykové bariéry (sport apod.).
3. Při plánování služeb a organizaci akcí by měli být CTZ vždy vnímáni jako jedna z cílových skupin.

2. Výzva: Městu chybí komunikační strategie v oblasti integrace cizinců a příbuzných témat

Expert i místní obyvatelé obecně považují Prahu za město otevřené cizincům. Přestože má ale Praha být tzv. „metropolí všech“, dostatečně se tak neprezentuje při komunikaci s místním obyvatelstvem. Komunikace témat jako je integrace či migrace je velmi omezená.

Doporučení:

1. Město by mělo zapracovat na zlepšení svého PR; Praha by se měla prezentovat jako „metropole všech“. Webový portál města by měl být vylepšen a lépe využíván - měl by se stát určitou platformou pro všechny Pražany, včetně CTZ.
2. Praha by měla mít dobře nastavenou a fungující mediální a komunikační strategii, v rámci níž by promlouvala k veřejnosti, jejíž přirozenou součástí jsou migranti žijící v Praze.

3. Výzva: Chybí systematický monitoring a hodnocení naplňování koncepce integrace cizinců

Praha je jedním z prvních středo-evropským městem, které má svoji vlastní koncepci integrace cizinců. Jedná se však pouze o materiál doporučujícího charakteru a jeho implementace je tudíž závislá na spolupráci mezi všemi zainteresovanými aktéry, především potom aktivitě jednotlivých městských částí. Městské části se těší určité autonomii a mají své vlastní strategické materiály. Vzhledem k tomu, že integrace se uskutečňuje především na lokální úrovni, je velmi důležité aktivně zahrnout městské části do integračního procesu. Aby bylo možné vyhodnotit efektivnost implementace koncepce v praxi, je zároveň nutné vyvinout monitorovací a evaluační systém, který v současné chvíli neexistuje.

Doporučení:

1. Je zapotřebí zmapovat strategické materiály na úrovni městských částí a zjistit, do jaké míry je v nich zakomponované téma CTZ a priority koncepce integrace. Důraz by měl být kladen na roli městských částí v implementaci integrační politiky týkající se CTZ.
2. Město by mělo poskytovat místním úřadům systematické informace o existenci koncepce integrace cizinců. Motivací pro jednotlivé městské části by měly být dosavadní úspěchy koncepce v praxi i metodická podpora při zakomponování priorit koncepce do vlastních strategických materiálů.
3. Město by mělo jasně zdůraznit důležitost pozice integračního experta na úrovni městských částí. Tato pozice, její role a kompetence by měly být jasně definovány.
4. Monitorovací a evaluační systém implementace koncepce by se měl stát součástí samotného dokumentu, včetně rozumných cílů, kterých by mělo být dosaženo v průběhu jednotlivých období akčních plánů.

4. Výzva: Zařadit “opomenutá” témata – zaměstnanost a zdravotní péči - mezi priority města

Existují důležitá témata týkající se integrace CTZ, kterými se současná koncepce nezabývá, jako např. zaměstnanost či zdravotní péče. Je to především proto, že za tyto oblasti jsou primárně zodpovědná příslušná ministerstva a město tak má limitované možnosti ovlivnit jejich nastavení. Město ale může určitým způsobem přispět ke zlepšení často nepříjemných situací souvisejících s touto problematikou (např. spolupráce se zaměstnavateli za účelem zajištění lepší integrace zaměstnanců z řad CTZ, pomoc s hledáním lékařů pro CTZ, apod.).

Doporučení:

1. **Zaměstnanost:** Je zapotřebí, aby město zmapovalo situaci v oblasti zaměstnávání cizinců v Praze a zahájilo spolupráci se zainteresovanými aktéry, včetně zaměstnavatelů. Město by mělo usnadnit a přispět k propojení kontaktů a vzájemné

spolupráci mezi jednotlivými aktéry tak, aby byla přítomnost pracujících CTZ přínosná pro všechny strany.

2. **Zdravotní péče:** Město Praha je zřizovatelem mnoha zdravotnických zařízení (např. poliklinik). Je zapotřebí zmapovat a monitorovat praxi v těchto zdravotnických zařízeních zřízených HMP a zajistit informovanost o dostupnosti a oprávněnosti využití služeb pro CTZ směrem k CTZ i jednotlivým zařízením.

5. Výzva: Velmi limitovaná dostupnost bydlení pro ctz

Praha byla v nedávných letech svědkem značného populačního růstu. Dostupné bydlení nejen pro CTZ, ale pro celou společnost, je ale v současné chvíli značně limitované. Jedním z důvodů je pomalý proces výstavby nových bytů a domů, jelikož realizace developerského projektu v Praze často trvá i několik let. Situace dále komplikují složité zákony i komplikovaný rozhodovací proces městských úřadů. Důsledkem toho rostou developerům náklady. Proto se mnoho firem raději rozhodne pro stavbu kancelářských prostor (spíše než obytných domů či bytů), která jim zajistí rychlejší zhodnocení jejich investice. Vysoká poptávka po bydlení výrazně přispívá ke značnému zvýšení cen nájmu v hlavním městě. Na jedné straně Ministerstvo práce a sociálních věcí vytvořilo určitou politiku sociálního bydlení, která udává správný směr, definuje tuto problematiku a nastavuje její obecný rámec; iniciovalo také několik projektů sociálního bydlení, tak aby získalo zkušenosti z praxe. Na druhé straně ale existuje nedostatek systematických a dlouhodobých opatření, a to jak na národní, tak na lokální úrovni. Je nezbytné se tímto tématem vážně zabývat na obou úrovních a uskutečnit konkrétní kroky ke zlepšení celkové situace.

Doporučení:

1. Město by mělo sbírat a důsledně analyzovat příklady dobré praxe z České republiky a inspirovat se aktivním zapojením měst a městských částí do řešení problému (ne)dostupného bydlení. Dobrým příkladem je např. město Brno či městská část Praha 7, které vytvořily funkční strategii a našly způsoby jak zvýšit dostupnost sociálního bydlení nejen pro Čechy (včetně romské populace), ale také pro migranty.
2. Město by mělo systematicky podporovat zvyšování kapacit sociálního bydlení, které by spočívalo např. v opatřeních při výstavbě developerských projektů. Určité procento nově postavených bytů by mělo automaticky připadnout hl. m. Praze, které by takto získané byty mohlo využít k účelům sociálního bydlení. V kontextu integrace CTZ je zároveň důležité, aby i CTZ měli na tyto byty nárok.
3. Město by mělo iniciovat širší spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování, která má značnou zkušenost s tématem dostupného bydlení.

6. Výzva: Zahrnout ctz do dlouhodobých strategií a plánů poskytování sociálních služeb

Struktura a forma poskytování sociálních služeb je definovaná v zákoně č. 108/2006 Sb. O sociálních službách. Existuje mnoho strategických materiálů, které se zabývají poskytováním a rozvojem sociálních služeb na národní i lokální úrovni. Přístup CTZ ke službám je ale nekonzistentní, jelikož se odvíjí od legálního statutu jednotlivých migrantů.

Doporučení:

1. CTZ by měli být jednou z cílových skupin poskytování sociálních služeb hl. m. Praha; mělo by jim být věnováno více pozornosti při vytváření strategických materiálů – např. střednědobý plán rozvoje sociálních služeb, jakožto nejdůležitější dokument v této oblasti na regionální úrovni, se CTZ a jejich potřebami vůbec nezabývá.
2. CTZ by měli být definováni jako jedna ze zranitelných skupin osob při plánování preventivních opatření. Stejně jako např. drogově závislí či bezdomovci se totiž mohou dostat do podobně zranitelných situací, ve kterých budou potřebovat příslušnou pomoc.

7. Výzva: Nízká občanská angažovanost migrantů

Zapojení CTZ vždy závisí na dvou hlavních faktorech: existující možnosti na straně jedné a motivace a vlastní zapojení se na straně druhé. Vzhledem k tomu, že politická angažovanost (ve smyslu práva volit a být volen) není CTZ dostupná, nabízí se v kontextu CTZ spíše občanská a komunitní angažovanost, případně zapojení se do poradních procesů (tvorba politiky na lokální úrovni). CTZ se obecně angažují ve velmi omezené míře, a to hlavně z důvodu chybějící kapacity i často neexistujících/nejasných možností/nabídky ze strany jednotlivých institucí a organizací.

Doporučení:

1. Město/městské části by měly projevit jasný zájem o názor a součinnosti CTZ při rozličných procesech, aktivitách a akcích. CTZ totiž často nejsou zvyklí občansky se angažovat, nevědí, do čeho se mohou zapojit či jestli je jejich zapojení vůbec vítáno. Pozvánky na chystané akce ve více jazykových mutacích jsou jedním ze způsobů, jak oslovit lidi se zájmem a zvýšit jejich zapojení do společnosti.
2. Cílená komunikace s komunitou CTZ může být značným motivačním faktorem. CTZ se často neangažují, jelikož neznají příslušné mechanismy, případně si neuvědomují důvody k zapojení se. Přítomnost komunitního či interkulturního pracovníka, který by CTZ vysvětlil, že občanská angažovanost a zapojení se do společnosti (na mnoha různých úrovních) může přinést pozitivní změnu, může zvýšit ochotu CTZ se více angažovat.

3. Dalším důvodem pasivity ze strany CTZ může být jejich pocit, že se jich daná problematika netýká. Vytvoření bezpečného prostoru pro podněty a komentáře CTZ může sloužit jako další nástroj zvýšení motivace CTZ k angažovanosti. K tomuto účelu by mohl být využit např. již existující webový portál města www.metropolevsech.cz.

8. Výzva: Podpora interkulturní otevřenosti veřejných institucí

Jednou z největších výzev, které CTZ čelí ve svém každodenním životě, je potýkání se s úřady a různými institucemi. Existuje množství faktorů, které komplikují styk CTZ s úřady: jazyková a kulturní bariéra, neznalost českého systému, neinformovanost ze strany úřadů o službách, jež mají CTZ nárok využívat, atd.

Doporučení:

1. Město by mělo podpořit přítomnost interkulturních pracovníků na městských úřadech a dalších institucích, které poskytují služby CTZ.
2. Město by mělo zajistit pravidelné poskytování vzdělávacích modulů v oblasti interkulturních kompetencí pro pracovníky úřadů a státních institucí pracujících s CTZ.
3. Město by mělo poskytnout městským úřadům a dalším institucím metodickou podporu. Práce zaměstnanců veřejných institucí je často přísně regulována. Zakomponování základních kroků jak přistupovat k CZT a jak s nimi pracovat do vnitřních předpisů úřadů by mohlo přispět k pozitivní změně.

9- Výzva: Chybějící komplexní preventivní (integrační) projekty/opatření

Přestože město Praha i některé městské části implementovaly do praxe určitá integrační opatření, většina aktérů začne věnovat pozornost tématu integrace až ve chvíli, kdy nastane nějaký problém, místo toho, aby se zaměřili na prevenci vzniku problematických situací. Proto je zapotřebí zaměřit se na rozvoj dlouhodobých preventivních opatření tak, aby se nemuselo spoléhat pouze na urgentní řešení, na které může být v některých případech příliš pozdě.

Doporučení:

1. Město by mělo vytvářet kvalitní demografické studie za účelem lepšího plánování, tvorby a implementace potřebných kroků a služeb (např. vývoj počtu dětí, včetně dětí migrantů při plánování kapacit škol/školek apod.).
2. Město a jeho představitelé by měli zaujmout jasný postoj k přítomnosti CTZ v Praze, který by byl reflektován ve strategických dokumentech města a který by se zároveň odrazil do fungování veřejných úřadů či institucí (tzv. hate-free přístup).

10. Výzva: Pokojné soužití je narušováno xenofobií ve veřejném postoru

V důsledku tzv. uprchlické krize z roku 2015/16 zaznamenala Praha zvýšený výskyt xenofobie a rasismu a s nimi související nenávistné projevy a zločiny z nenávisti mířené proti cizincům žijícím ve městě (navzdory tomu, že Česká republika celkově přijala velmi nízký počet uprchlíků ve srovnání s dalšími EU zeměmi). Většině lidí chybí objektivní informace a znalosti o migraci a nejsou schopni rozlišit mezi jednotlivými kategoriemi migrantů, kteří zde žijí. V důsledku toho se mnoho migrantů, kteří žijí v Praze bez větších problémů již celé roky, stalo terčem incidentů s xenofobním či rasistickým podtextem. S rostoucím počtem cizinců žijících v Praze je proto zcela zásadní přijmout specifická preventivní opatření a zlepšit vzájemné vztahy tak, aby bylo zajištěno poklidné soužití.

Doporučení:

1. Město by mělo zaujmout jasný postoj k projevům xenofobie a rasismu a rychle a adekvátně reagovat na výskyt nenávistných projevů a zločinů z nenávisti, které se dějí ve městě (např. verbální/fyzické útoky v MHD apod.) tak, aby jasně demonstrovalo nepřijatelnost a zavrženíhodnost takového chování.
2. Je zapotřebí kontinuálního vzdělávání zaměstnanců městských úřadů, policie, škol a dalších příspěvkových organizací jako prevence nežádoucího chování vůči cizincům v důsledku nedostatečné informovanosti a povědomí o tématu migrace a integrace.
3. Město by mělo podporovat činnost organizací hájících práva utlačovaných a obětí nenávistných projevů a zločinů z nenávisti a propagovat práci těchto organizací tak, aby cizinci věděli o jejich existenci a službách, které poskytují.
4. Město by mělo realizovat tzv. "hate-free" kampaň zaměřenou na prevenci xenofobie v Praze. Kampaň by např. mohla být zaměřena na propagaci tzv. lokální příslušnosti (např. v rámci určité městské části/čtvrti), jelikož se jedná o důležitou a sdílenou součást identity lidí napříč kulturními rozdíly. Aby kampaň zasáhla co nejvíce lidí, doporučuje se využít sociálních médií a známých "youtuberů" a "influencerů", kteří mají na veřejnost značný vliv.

11. Výzva: Negativní vyobrazení tématu migrace v médiích, negativní politický diskurs

Xenofobie ve veřejném prostoru je do značné míry ovlivněná a podmíněná silným anti-imigračním mediálním a politickým diskursem. Proto je důležité vyvažovat je alternativním diskursem, za účelem změny negativních postojů vůči cizincům a zvýšení informovanosti veřejnosti o přítomnosti cizinců v Praze a pozitivním a nenahraditelném přínosu, který pro českou společnost představují.

Doporučení:

1. Město by mělo financovat mediální projekty za účelem poskytování objektivních informací o migraci a medializaci příběhů úspěšné integrace a přínosů migrantů pro společnost. Samotné město by mělo tyto příběhy propagovat pomocí svých oficiálních komunikačních kanálů.
2. Je zapotřebí vyvíjet tlak na zodpovědný přístup politické reprezentace, jehož předpokladem je dostatečná znalost tématu. Proto by se měl klást důraz na pravidelné zvyšování informovanosti politiků, např. pomocí tzv. infosheets/factsheets, které by stručně, jasně a přehledně shrnovaly relevantní informace o daném tématu.

12. Výzva: Riziko vzniku izolovaných oblastí v rámci města (oblastí “odkoupených” cizinci)

V Praze existují oblasti, kam se stěhuje stále větší počet cizinců, v důsledku čehož se mění místní prostředí a infrastruktura. To potom zvyšuje tendenci českých obyvatel těchto čtvrtí se odstěhovávat, jelikož ztrácí pocit, že jsou zde „doma“. Proto by mělo město implementovat preventivní opatření, jež by zamezila vzniku takto izolovaných oblastí, které by mohly potenciálně vést ke vzniku ghett či tzv. “no-go zón”, které jsou známé z jiných EU zemí a měst.

Doporučení:

1. Město by mělo realizovat a využívat kvalitní demografické studie na území celé Prahy jako preventivní nástroj zamezení vzniku izolovaných oblastí a případných negativních jevů s tím souvisejících. Takové studie mohou pomoci identifikovat (potenciálně) kritické oblasti a naplánovat potřebné kroky v dostatečném předstihu.
2. Město by mělo realizovat či podporovat kvalitní terénní práci za účelem mapování situace v jednotlivých městských částech. Terénní pracovníci by se měli zaměřit na informování nově příchozích cizinců, i těch, kteří již v Praze delší dobu žijí, o dostupných službách (poskytovaných městem a neziskovým sektorem) tak, aby se předešlo jejich “nezdravé” závislosti na vlastních komunitách a (často pochybných) prostřednících, kteří mohou přispívat k jejich izolaci od většinové společnosti.

13. Výzva: Vzdělávání dětí migrantů: negativní vnímání nárůstu počtu dětí cizinců na školách a potřeba se jim věnovat “na úkor” českých dětí

S rostoucím počtem cizinců žijících v Praze se zvyšuje i počet dětí s odlišným mateřským jazykem v českých školách. To představuje specifické výzvy, které si žádají adekvátní opatření vedoucí k zajištění bezproblémového začlenění dětí do českého vzdělávacího systému (např. extra hodiny českého jazyka, asistence interkulturních pracovníků, atd.). Někteří čeští rodiče ale vnímají poskytování těchto služeb dětem cizinců negativně, jelikož se

bojí, že jsou jim poskytovány na úkor českých dětí a neuvědomují si potenciální přínos (edukační i jiný), který přítomnost dětí cizinců může pro české děti mít.

Doporučení:

1. Toto téma a s ním související problematika by měla být adekvátně komunikována a podporována na mnoha úrovních:
 - město (magistrát/městské části) – školy (zvyšování povědomí o tématu, poskytování/zajišťování potřebných služeb)
 - ředitelé škol – učitelé (zvyšování povědomí o problematice a dostupných službách)
 - škola (ředitel, učitelé) – rodiče (čeští rodiče by měli být lépe informováni o situaci dětí s odlišným mateřským jazykem tak, aby lépe porozuměli potřebnosti poskytovaných služeb i potenciálnímu přínosu přítomnosti dětí cizinců pro české děti)
2. Důraz by měl být kladen na mimo-školní aktivity pro děti se zapojením rodičů, které vytvářejí prostor pro setkání rodičů dětí, zlepšení vzájemných vztahů a prohloubení vzájemného porozumění.
3. Město by mělo podpořit vznik pozice koordinátora integrace na jednotlivých školách, který by měl dostatečnou kapacitu věnovat se prevenci i adekvátnímu řešení případných problémů souvisejících s přítomností dětí s OMJ ve školách a jejich integrací.
4. Město by mělo metodicky a personálně posílit kapacity pedagogicko-psychologických poraden a speciálně-pedagogických center a zvýšit jejich schopnost pracovat s žáky s odlišným mateřským jazykem.